

Komisijas paziņojums par sastāvdaļu daudzuma deklarācijas principa piemērošanu

(2017/C 393/05)

SATURS

	<i>Lappuse</i>
1. Ievads	5
2. Pienākums norādīt sastāvdaļu daudzumu	5
3. Atkāpes no pienākuma norādīt sastāvdaļu daudzumu	7
4. Sastāvdaļu daudzuma norādīšanas veidi	10
5. Sastāvdaļu daudzuma deklarācijas atrašanās vieta marķējumā	12

Šī Komisijas paziņojuma mērķis ir uzņēmumiem un valstu iestādēm sniegt vadlīnijas par to, kā piemērot sastāvdaļu daudzuma deklarācijas (*QUID – Quantitative Ingredients Declaration*) principu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1169/2011 ⁽¹⁾ par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (turpmāk “Regula”). Šis paziņojums aizstāj un papildina saskaņā ar Padomes Direktīvas 79/112/EEK ⁽²⁾ 7. pantu pieņemtās vadlīnijas par sastāvdaļu daudzuma deklarāciju.

Paziņojumā atspoguļojas diskusijas, ko Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts rīkoja ar dalībvalstu ekspertiem darba grupā, kas nodarbojas ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem.

Šis paziņojums neskar interpretāciju, ko varētu sniegt Eiropas Savienības Tiesa.

1. Ievads

- Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011 (“Regula”) visiem fasētajiem pārtikas produktiem ir jānorāda atsevišķu sastāvdaļu vai sastāvdaļu kategoriju daudzums, kāds izmantots to ražošanā vai izgatavošanā (Regulas 9. panta 1. punkta d) apakšpunkts un 22. pants).
- Prasība norādīt sastāvdaļu daudzumu neattiecas uz pārtikas produktiem, kam ir tikai viena sastāvdaļa, jo vienīgās sastāvdaļas daudzums visos gadījumos atbilst 100 %.
- Ir vēl citi īpaši gadījumi, kuros fasētiem pārtikas produktiem sastāvdaļu daudzuma deklarācija nav nepieciešama (Regulas VIII pielikums). Turklāt šāda deklarācija nav vajadzīga nefasētiem pārtikas produktiem (kas tiek piedāvāti bez iepakojuma vai tiek iepakoti tirdzniecības vietā pēc patērētāja lūguma, vai fasēti tiešai pārdošanai), ja vien dalībvalstis nav pieņēmušas valsts noteikumus, ka šādiem produktiem sastāvdaļu daudzuma deklarācija ir nepieciešama (Regulas 44. pants).
- Visbeidzot, būdama sastāvdaļu daudzuma norāde, tā neattiecas uz vielām, kuras produktā ir dabīgi sastopamas un nav tam pievienotas kā sastāvdaļas, piemēram, kofeīns (kafijā) un vitamīni un minerālvielas (augļu sulās).

2. Pienākums norādīt sastāvdaļu daudzumu

- Regulas 22. panta 1. punkts paredz, ka “sastāvdaļas daudzumu vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu, ko izmanto, ražojot vai izgatavojot pārtikas produktu, uzrāda, ja attiecīgā sastāvdaļa vai sastāvdaļu kategorija:
  - ir norādīta pārtikas produkta nosaukumā vai nosaukumā, ar kuru patērētājs parasti to saista;
  - marķējumā ir izcelta ar tekstu, zīmējumiem vai grafiskiem simboliem; vai
  - būtiski raksturo pārtikas produktu un atšķir to no citiem produktiem, ar kuriem to var sajaukt nosaukuma vai izskata dēļ.”
- Kas attiecas uz Regulas 22. panta 1. punkta a) apakšpunktu, šis noteikums pieprasa sastāvdaļu daudzumu norādīt tad, ja sastāvdaļa parādās pārtikas produkta nosaukumā, piemēram, “pica ar šķiņķi un sēnēm”, “zemeni jogurts”, “laša muss”, “šokolādes saldējums”. Šādos gadījumos jānorāda pārtikas produkta nosaukumā esošo (pasvītrotu) sastāvdaļu daudzums.

⁽¹⁾ OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.

⁽²⁾ OV L 33, 8.2.1979., 1. lpp.

7. Regulas 22. panta 1. punkta a) apakšpunkts prasa sastāvdaļu daudzumu norādīt arī tad, ja pārtikas produkta nosaukumā parādās sastāvdaļu kategorija, piemēram, dārzeņu pīrāgs, zivju pirkstiņi, riekstu kukulītis, augļu pīrāgs. Šādos gadījumos jānorāda dārzeņu, zivju, riekstu vai augļu kopējais daudzums, ko pārtikas produkts satur.
8. Uz kombinētām sastāvdaļām ⁽¹⁾ attiecas šādas prasības:
- a) ja pārtikas produkta nosaukumā parādās kombinēta sastāvdaļa (piemēram, cepumi ar krēma pildījumu), jānorāda kombinētās sastāvdaļas (šai gadījumā krēma pildījuma) daudzums;
- b) ja pārtikas produkta nosaukumā parādās kombinētas sastāvdaļas sastāvdaļa (piemēram, cepumi ar olu krēma pildījumu), jānorāda ne tikai kombinētās sastāvdaļas daudzums, bet arī norādītās sastāvdaļas (olu) daudzums.
9. Regulas 22. panta 1. punkta a) apakšpunkts paredz sastāvdaļu daudzumu norādīt arī tad, ja patērētājam konkrētais pārtikas produkta nosaukums parasti saistās ar kādu sastāvdaļu vai sastāvdaļu kategoriju. Tas pirmām kārtām attiecas uz gadījumiem, kuros pārtikas produktam ir dots pieņemtais nosaukums ⁽²⁾ bez papildu aprakstošā nosaukuma ⁽³⁾. Tādos gadījumos, lai būtu vieglāk izlemt, kuras sastāvdaļas parasti saistās ar attiecīgo produktu (kam dots vienīgi pieņemtais nosaukums), var apdomāt, kāds varētu būt aprakstošais nosaukums. Tad deklarācija attiektos uz galvenajām vai vērtību noteicošajām sastāvdaļām, jo tieši ar tām patērētājiem parasti saistās konkrētais pārtikas produkts.

Piemēri:

Pieņemtie nosaukumi	Aprakstošā nosaukuma piemērs	Sastāvdaļu daudzuma deklarācija
“Lancashire hot pot”	Aitas gaļa un kartupeļi ar sīpoliem, burkāniem un mērci	Aitas gaļa
“Chilli con carne”	Malta liellopu gaļa ar kāršu pupiņām, tomātiem, papriku, sīpoliem un čili	Malta liellopu gaļa
“Forloren skildpadde”	Teļa gaļa, maltās gaļas kotletes un zivju kotletes ar sīpoliem, burkāniem un heresa mērci	Teļa gaļa
“Boudoir”	Olu cepumi	Olas
“Brandade”	Ēdiens no kartupeļiem un mencas	Menca
“Cassoulet”	Ēdiens no baltajām pupiņām, desām un gaļas gabaliņiem	Gaļa
“Königinpastete”	Teļa gaļas sautējums ar sparģeļiem un sēnēm kārtainajā mīklā	Teļa gaļa
“Königsberger Klopse”	Maltās gaļas kotletes ar balto mērci un kaperiem	Gaļa
“Gulaschsuppe”	Zupa no liellopu gaļas, sīpoliem un paprikas	Liellopu gaļa
“Hutspot”	Ēdiens, kura galvenās sastāvdaļas ir burkāni un sīpoli	Burkāni un sīpoli
“Käldolmar”	Kāpostu tīteņi ar maltās gaļas un rīsu pildījumu	Gaļa
“Kroppkakor”	Kartupeļu un kviešu miltu mīklas bumbiņas ar ceptas un kūpinātas maltas cūkgaļas pildījumu	Cūkgaļa
“Janssonin kiusaus” vai “Janssons frestelse”	Ēdiens no kartupeļiem un anšoviem	Anšovi

Tomēr šo noteikumu nevajadzētu skaidrot tā, ka katrs pārtikas produktu tirdzniecības nosaukums galu galā ir saistīts ar noteiktu sastāvdaļu, kā dēļ jānorāda šīs sastāvdaļas daudzums. Katrs gadījums jāizvērtē atsevišķi. Piemēram, nav nepieciešams norādīt sidra gatavošanā izmantoto ābolu daudzumu. Tāpat šis noteikums neuzliek automātisku pienākumu norādīt gaļas daudzumu tādos produktos kā sālīts šķiņķis.

⁽¹⁾ Saskaņā ar Regulas 2. panta 2. punkta h) apakšpunktu “kombinēta sastāvdaļa” ir sastāvdaļa, kas pati par sevi ir produkts ar vairāk nekā vienu sastāvdaļu.

⁽²⁾ Pieņemtais nosaukums ir definēts Regulas (ES) Nr. 1169/2011 2. panta 2. punkta o) apakšpunktā.

⁽³⁾ Aprakstošais nosaukums ir definēts Regulas (ES) Nr. 1169/2011 2. panta 2. punkta p) apakšpunktā.

10. Regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts paredz: “Sastāvdaļas daudzumu vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu, ko izmanto, ražojot vai izgatavojot pārtikas produktu, uzrāda, ja attiecīgā sastāvdaļa vai sastāvdaļu kategorija: (..) b) marķējumā ir izcelta ar tekstu, zīmējumiem vai grafiskiem simboliem; (..)”.
11. Atbilstoši Regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktam prasība sniegt sastāvdaļu daudzuma deklarāciju attiecas uz šādiem gadījumiem:
- i) ja konkrēta sastāvdaļa vai sastāvdaļu kategorija ir izcelta marķējumā, nevis produkta nosaukumā, piemēram, ir norādīts:
    - “ar vistas gaļu”,
    - “gatavots sviestā”,
    - “ar krēmu”;vai ja, konkrētās sastāvdaļas norādot citur marķējumā, nevis produkta nosaukumā, konkrēta sastāvdaļa vai sastāvdaļu kategorija ir izcelta ar atšķirīgu burtu lielumu, krāsu un/vai stilu;
  - ii) ja vienas vai vairāku sastāvdaļu selektīvai izcelšanai ir lietots ilustratīvs atveidojums, piemēram:
    - zivju sacepums ar attēlu vai ilustrāciju, kurā skaidri redzama tikai izmantotā zivs;
  - iii) ja kāda sastāvdaļa ir izcelta ar attēlu, kurā parādīta tās izcelsme, piemēram:
    - govju attēls vai zīmējums, lai izceltu, ka gatavošanā izmantoti piena produkti: piens, sviests.
12. Ir noformējumi, uz kuriem šo noteikumu nevajadzētu attiecināt. Piemēram:
- ja ir sniegts attēls, kurā produkts redzams tādā veidā, kādā tas tiek pārdots; ja ilustratīvajā atveidojumā redzams ieteicamais pasniegšanas veids, ar nosacījumu, ka atveidojums ir nepārprotams un nav citādi izcelts pārdotais pārtikas produkts vai kādas tā sastāvdaļas,
  - ja attēlā attēlotas visas pārtikas produkta sastāvdaļas, nevienu īpaši neizceļot,
  - ja (pārtikas produkta maisījuma gadījumā) ilustratīvā atveidojumā redzams, kā pēc norādījumiem produkts ir sagatavojams, un tajā nav īpaši izcelta neviena sastāvdaļa.
13. Regulas 22. panta 1. punkta c) apakšpunkts paredz: “Sastāvdaļas daudzumu vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu, ko izmanto, ražojot vai izgatavojot pārtikas produktu, uzrāda, ja attiecīgā sastāvdaļa vai sastāvdaļu kategorija: (..) c) būtiski raksturo pārtikas produktu un atšķir to no citiem produktiem, ar kuriem to var sajaukt nosaukuma vai izskata dēļ.”
14. Šī noteikuma mērķis ir izpildīt patērētāju prasības dalībvalstīs, kur ir reglamentēts konkrētu pārtikas produktu sastāvs un/vai kur konkrēti nosaukumi patērētājiem saistās ar noteiktu sastāvu.
- Tādu produktu klāsts, uz kuriem šis noteikums attiecas, ir ļoti šaurs, jo tas paredzēts tādiem produktiem, kuru sastāvs dažādās dalībvalstīs var ievērojami atšķirties, bet kurus parasti tirgo ar vienu un to pašu nosaukumu.
- Diskusijās ar dalībvalstu ekspertiem līdz šim ir apzināti šādi produkti:
- majonēze,
  - marcipāns.
- Lai iestātos prasība norādīt sastāvdaļu daudzumu, jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem. Sastāvdaļai vai sastāvdaļu kategorijai būtiski
- jāraksturo pārtikas produkts un
  - jāatšķir tas no citiem produktiem, ar kuriem to var sajaukt nosaukuma vai izskata dēļ.

3. Atkāpes no pienākuma norādīt sastāvdaļu daudzumu

15. Regulas VIII pielikumā ir norādīti gadījumi, kuros sastāvdaļu daudzums nav jānorāda.

16. Regulas VIII pielikuma 1. punkta a) apakšpunkta i) punkts paredz: "1. Sastāvdaļu daudzuma apzīmēšana nav obligāta: a) sastāvdaļai vai sastāvdaļu kategorijai: i) kuras sausais tīrsvars norādīts saskaņā ar IX pielikuma 5. punktu; (..)."

Regulas IX pielikuma 5. punkts paredz: "Ja ciets pārtikas produkts atrodas uzlietajā šķidrumā, marķējumā norāda arī pārtikas produkta sauso tīrsvaru. Ja pārtikas produkts ir glazēts, pārtikas produkta norādītajā neto svarā glazūru neietver.

Šajā punktā "uzlietais šķidrums" nozīmē šādus produktus, iespējams, maisījumā, kā arī saldētā vai iesaldētā veidā, ja vien šis šķidrums ir tikai pamatkomponentu papildinājums šajā izstrādājumā un tādējādi nav izšķirošais pirkuma faktors: ūdens, sāļi ūdens šķīdumā, sāļjums, pārtikas skābes ūdens šķīdumā, etiķis, cukurs ūdens šķīdumā, pārējie saldinātāji ūdens šķīdumā, augļu un dārzeņu sulas augļu un dārzeņu gadījumā."

Tāpēc atbilstoši iepriekš minētajiem Regulas noteikumiem jebkurš produkts, kura marķējumā saskaņā ar IX pielikuma 5. punktu jānorāda tā sausais tīrsvars un neto svars, ir atbrīvots no prasības sniegt atsevišķu sastāvdaļu daudzuma deklarāciju. Sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu var aprēķināt pēc sausā tīrsvara norādes.

Piemēri: tunzivis sāļjumā, ananasi sīrupā.

Pēc analogijas tas pats princips varētu attiekties uz gadījumu, kad, marķējot produktu, kas atrodas šķidrumā (uzlietajā šķidrumā), kurš nav ietverts IX pielikuma 5. punktā (piemēram, saulespuķu eļļā), sausais tīrsvars ir norādīts brīvprātīgi. Sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu var aprēķināt pēc sausā tīrsvara norādes. Tāpēc tādā gadījumā sastāvdaļu daudzuma deklarāciju nebūtu nepieciešams norādīt.

Atbrīvojumu nepiemēro, ja neto svars un sausais tīrsvars ir norādīti jauktu sastāvdaļu produktiem, kuriem viena vai vairākas sastāvdaļas ir minētas nosaukumā vai kaut kādā veidā izceltas. Pēc sniegtajam svaram norādēm katras sastāvdaļas daudzumu aprēķināt nevar.

Piemērs: olīvas un paprika uzlietajā šķidrumā. Šādā gadījumā atsevišķi jānorāda gan olīvu, gan paprikas daudzums.

17. Regulas VIII pielikuma 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkts paredz: "1. Sastāvdaļu daudzuma apzīmēšana nav obligāta: a) sastāvdaļai vai sastāvdaļu kategorijai: (..) ii) kuras daudzums obligāti jāuzrāda marķējumā saskaņā ar Savienības noteikumiem; (..)."

Minētie Savienības noteikumi ir norādīti turpmāk sniegtajā tabulā. Sastāvdaļu daudzuma deklarācija nav nepieciešama, ja attiecīgās sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu norādīšana jau ir paredzēta ar tiesību aktiem. Tomēr nektāru un džemu gadījumā, ja tie ražoti no diviem vai vairākiem augļiem, kas atsevišķi izcelti marķējumā ar vārdiem vai attēliem vai atsevišķi iekļauti produkta nosaukumā, jānorāda arī minēto sastāvdaļu daudzums vai procenti.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/4/EK ⁽¹⁾	Kafijas ekstrakti un cigoriņu ekstrakti (2. pants)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/36/EK ⁽²⁾	Kakao un šokolādes produkti (3. pants)
Padomes Direktīva 2001/112/EK ⁽³⁾	Augļu sulas un daži līdzīgi produkti (3. panta 7. punkts: augļu saturs nektārā)
Padomes Direktīva 2001/113/EK ⁽⁴⁾	Augļu džemi, žeļejas un marmelādes un kastaņu biezenis (2. pants)

⁽¹⁾ OV L 66, 13.3.1999., 26. lpp.

⁽²⁾ OV L 197, 3.8.2000., 19. lpp.

⁽³⁾ OV L 10, 12.1.2002., 58. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 10, 12.1.2002., 67. lpp.

18. Regulas VIII pielikuma 1. punkta a) apakšpunkta iii) punkts paredz: "Sastāvdaļu daudzuma apzīmēšana nav obligāta: a) sastāvdaļai vai sastāvdaļu kategorijai: (..) iii) ko izmanto nelielos daudzumos kā aromatizētāju; (..)."

Šis izņēmums nav jāsaprot kā attiecināms tikai uz aromatizētājiem, kuri atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1334/2008 ⁽¹⁾ definīcijai; tas attiecas uz jebkuru sastāvdaļu (vai sastāvdaļu kategoriju), kas pārtikas produktā izmantota nelielos daudzumos, lai uzlabotu garšu (piemēram, ķiploki, lapu garšaugi, garšvielas).

“Nelieli daudzumi” Regulā nav definēti. Katrs gadījums būtu jāizvērtē atsevišķi.

Piemēri: ķiplokmaize, čipsi ar garneļu kokteiļa garšu, čipsi ar vistas gaļas garšu.

19. Regulas VIII pielikuma 1. punkta a) apakšpunkta iv) punkts paredz: “Sastāvdaļu daudzuma apzīmēšana nav obligāta: a) sastāvdaļai vai sastāvdaļu kategorijai: (..) iv) kas, lai arī norādīta pārtikas produkta nosaukumā, nevar ietekmēt patērētāja izvēli valstī, kurā to tirgo, jo daudzuma svārstības būtiski neskar pārtikas produkta pazīmes un neatšķir to no līdzīgiem pārtikas produktiem; (..).”

Šis noteikums paredz atbrīvojumu no prasības norādīt sastāvdaļu daudzumu, ja pārtikas produkta nosaukumā minētas sastāvdaļas daudzums neietekmē patērētāja lēmumu par pirkumu.

Atbrīvojums ir spēkā vienīgi tad, ja sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas nosaukums parādās pārtikas produkta nosaukumā. Tas ir spēkā arī tad, ja identisks produkta nosaukuma formulējums atkārtojas uz dažādām iepakojuma pusēm. To nevajadzētu piemērot tad, ja sastāvdaļas nosaukums ir izcelts, un it īpaši tad, ja nosaukums parādās ārpus produkta nosaukuma un informācijā, ar kuru pircēja uzmanība tiek pievērsta attiecīgās sastāvdaļas klātbūtnei.

Piemēram, šo atbrīvojumu var piemērot šādiem pārtikas produktu veidiem:

- iesala viskijs/viskijs un līdzīgi produkti, kā graudu degvīns,
- standarta liķieri, kuru nosaukumā minēta tikai tā sastāvdaļa, kas alkoholam piešķir garšu,
- vīnogu čagu spirti, augļu spirti, spirti (pirms tam minēts attiecīgo augļu nosaukums), kas ražoti macerējot un destilējot, un *Geist* (kopā ar augļu vai izmantotās izejvielas nosaukumu) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 110/2008 ⁽²⁾ II pielikuma 6., 9., 16. un 17. punkta izpratnē,
- sojas mērce,
- sāļie salmiņi, sālsstandziņas,
- magoņu standziņas,
- sezama standziņas,
- kukurūzas kraukšķi,
- medalus.

20. Regulas VIII pielikuma 1. punkta b) apakšpunkts paredz: “Sastāvdaļu daudzuma apzīmēšana nav obligāta: b) ja īpaši Savienības noteikumi precīzi nosaka sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu, ko nav paredzēts norādīt marķējumā; (..).”

Nav tādu Savienības noteikumu, kuri paredz precīzi norādīt sastāvdaļu daudzumus, bet neprasa tos norādīt marķējumā. Regulas VIII pielikuma 1. punkta b) apakšpunkts paredz precīzi norādīt daudzumu. Tāpēc nevajadzētu piemērot atbrīvojumu no šā noteikuma, ja sastāvdaļai ir jānorāda minimālais daudzums.

21. Regulas VIII pielikuma 1. punkta c) apakšpunkts paredz: “Sastāvdaļu daudzuma apzīmēšana nav obligāta: c) VII pielikuma A daļas 4. un 5. punktā minētajos gadījumos.”
22. Regulas VII pielikuma A daļas 4. punkts paredz: “Augļi, dārzeņi vai sēnes, no kuriem neviens nav ievērojamā pārsvarā svara ziņā un kas lietoti proporcijās, kuras, iespējams, var mainīties, ir lietoti maisījumā kā pārtikas sastāvdaļas. Sastāvdaļu sarakstā var sadalīt grupās ar nosaukumu “augļi”, “dārzeņi” vai “sēnes”, kam seko frāze “mainīgās proporcijās” un uzreiz aiz tās ir saraksts ar sastāvā esošajiem augļiem, dārzeņiem vai sēnēm. Šādos gadījumos maisījumu iekļauj sastāvdaļu sarakstā saskaņā ar šīs regulas 18. panta 1. punktu, pamatojoties uz sastāvā esošo augļu, dārzeņu vai sēņu kopējo svaru.”

⁽¹⁾ OV L 354, 31.12.2008., 34. lpp.

⁽²⁾ OV L 39, 13.2.2008., 16. lpp.

Šādā gadījumā katras šī maisījuma sastāvdaļas daudzums nav jānorāda, ja neviena no tām nav ievērojamā pārsvarā svara ziņā un tās ir lietotas proporcijās, kuras var mainīties.

23. Regulas VII pielikuma A daļas 5. punkts paredz: "Garšvielu vai garšaugu maisījumi, ja svara ziņā neviens no tiem nav ievērojamā pārsvarā. Var uzskaitīt dažādā secībā ar noteikumu, ka šim sastāvdaļu uzskaitījumam pievieno vārdkopu "mainīgās proporcijās"."

Šādā gadījumā katras šī maisījuma sastāvdaļas daudzums nav jānorāda, ja neviena no tām nav ievērojamā pārsvarā svara ziņā.

24. Regulas VIII pielikuma 2. punkts paredz: "Regulas 22. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu nepiemēro šādos gadījumos: a) attiecībā uz jebkuru sastāvdaļu vai sastāvdaļu kategoriju, ko apzīmē ar norādi "ar saldinātāju(-iem)" vai "ar cukuru(-iem) un saldinātāju(-iem)", ja šāds apzīmējums pievienots pārtikas produkta nosaukumam, ievērojot III pielikumu; vai b) attiecībā uz jebkuriem pievienotiem vitamīniem vai minerālvielām, ja šādas vielas jāuzrāda uzturvērtības marķējumā."

Ievērojot to pašu principu, nevajadzētu prasīt, lai sastāvdaļu daudzums, kas jānorāda 22. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajos gadījumos, tiktu norādīts pievienotajām uzturvielām vai citām vielām, kurām ir barojoša vai fizioloģiska iedarbība, ja uzturvērtības informācija tiek sniegta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/46/EK⁽¹⁾ 8. pantu.

4. Sastāvdaļu daudzuma norādīšanas veidi

25. Regulas VIII pielikuma 3. punkta a) apakšpunkts paredz: "Sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu apzīmējumu: a) norāda procentos atbilstīgi sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumam tās/to izmantošanas brīdī (..)".

Norādāmā sastāvdaļas daudzuma aprēķināšanai izmanto recepti, pēc kuras sastāvdaļas ir tikušas pievienotas, proti, pēc tādas pašas metodes, kādu izmanto, lai noteiktu secību, kādā sastāvdaļas norāda sastāvdaļu sarakstā (Regulas 18. panta 1. punkts).

26. Regulas VIII pielikuma 4. punktā ir sniegtas vairākas atkāpes no 3. punkta a) apakšpunktā minētā principa, kas īpaši attiecas uz pārtikas produktiem, kuri pēc apstrādes ir zaudējuši mitrumu, gaistošām sastāvdaļām un koncentrētiem un atūdeņotiem pārtikas produktiem un sastāvdaļām.

Proti:

27. Regulas VIII pielikuma 4. punkta a) apakšpunkts paredz: "Atkāpjoties no šā pielikuma 3. punkta: a) ja pārtikas produkti pēc termiskās vai cita veida apstrādes ir zaudējuši mitrumu, daudzumu izsaka procentos, kas atbilst izmantotās sastāvdaļas vai izmantoto sastāvdaļu daudzumam gatavā produktā. Ja sastāvdaļas daudzums vai visu marķējumā norādīto sastāvdaļu kopējais daudzums pārsniedz 100 %, tad procentuālo sastāvu tomēr aizstāj ar sastāvdaļas (sastāvdaļu) svaru, kāds izlietots 100 g gatava produkta pagatavošanai;"

Tādiem pārtikas produktiem, kuri pēc ražošanas procesa ir zaudējuši mitrumu (piemēram, kūkām, cepumiem, pīrāgiem, gaļas sāļījumiem), jānorāda tas sastāvdaļu daudzums, kāds izmantots gatavošanas procesā, izteikts procentos no gatavā produkta daudzuma. Piemēram:

"sviesta cepumiem", kam sastāvdaļu daudzums būtu jānorāda tikai sviestam, jāreķina šādi:

Sastāvdaļu svars

Milti: 100 g

Cukurs: 40 g

Sviests: 50 g

Olas: 10 g

Sastāvdaļu kopējais daudzums, kāds izmantots gatavošanā: 200 g

Izceptā gatavā produkta kopējais svars: 170 g

Sviesta daudzuma aprēķins procentos: $(50/170)*100 = 29,4\%$ sviesta.

Tā kā aprēķinātais sviesta daudzums nepārsniedz 100 %, tas jāizsaka procentos no gatavā produkta (t. i., 29,4 %).

⁽¹⁾ OV L 183, 12.7.2002., 51. lpp.

Ja aprēķinātais daudzums pārsniedz 100 % no gatavā produkta, tad daudzums jānorāda kā sastāvdaļas(-u) svars, kas izmantots 100 g gatavā produkta ražošanā. Piemēram:

žāvētam cūkgaļas izstrādājumam (salami), kam sastāvdaļas daudzums būtu jānorāda tikai cūkgaļai, jāveic šāds aprēķins.

Sastāvdaļu svars

Cūkgaļa: 120 g

Sāls: 4,1 g

Piena pulveris: 3 g

Citas sastāvdaļas: 2,9 g

Sastāvdaļu kopējais daudzums, kāds izmantots gatavošanā: 130 g

Gatavā produkta kopējais svars: 100 g

Cūkgaļas daudzuma aprēķins procentos: $(120/100) \cdot 100 = 120\%$ cūkgaļas.

Tā kā aprēķinātais cūkgaļas daudzums pārsniedz 100 %, procentu vietā jānorāda cūkgaļas svars, kas izmantots 100 g salami pagatavošanā (piemēram, sastāvdaļu daudzumu varētu norādīt šādi: "100 g salami pagatavošanā ir izmantoti 120 g cūkgaļas").

28. Regulas VIII pielikuma 4. punkta b) apakšpunkts paredz: "Atkāpjoties no šā pielikuma 3. punkta: (..) b) gaistošu sastāvdaļu svaru norāda, pamatojoties uz to svara samēru gatavajā produktā."

Gaistošām sastāvdaļām (piemēram, kūkā vai pudiņā izmantotajam brendijam) jānorāda gatavošanas procesā izmantotais daudzums, izteikts procentos no gatavā produkta svara.

29. Regulas VIII pielikuma 4. punkta c) apakšpunkts paredz: "Atkāpjoties no šā pielikuma 3. punkta: (..) c) to sastāvdaļu daudzumu, kas izmantotas koncentrētā vai atūdeņotā veidā un ražošanas procesā izšķīdinātas, var norādīt, pamatojoties uz to svara samēru, kāds fiksēts līdz to koncentrēšanai vai atūdeņošanai."

Iepriekš minētā atkāpe lasāma saistībā ar Regulas VII pielikuma A daļas 2. punktu, kas paredz: "Izmantojamās koncentrētās vai atūdeņotās sastāvdaļas, kuru sākotnējo formu atjauno ražošanas brīdī/Var uzskaitīt secīgi pēc svara, kas reģistrēts pirms to koncentrēšanas vai atūdeņošanas." Šajā sakarībā, ja pārtikas aprītē iesaistīts uzņēmējs uzrāda sastāvdaļas, izmantojot VII pielikuma A daļas 2. punktu, viņam jānorāda arī sastāvdaļu daudzums atbilstoši VIII pielikuma 4. punkta c) apakšpunkta noteikumam.

30. Regulas VIII pielikuma 4. punkta d) apakšpunkts paredz: "Atkāpjoties no šā pielikuma 3. punkta: (..) d) koncentrētām vai atūdeņotām pārtikas produktam, ko paredzēts atjaunot sākotnējā formā, pievienojot ūdeni, sastāvdaļu daudzumu var norādīt, pamatojoties uz to svara samēru atjaunotajā produktā."

Iepriekš minētā atkāpe lasāma saistībā ar Regulas VII pielikuma A daļas 3. punktu, kas paredz: "Sastāvdaļas, ko izmanto koncentrētos vai atūdeņotos pārtikas produktos, kuru sākotnējo formu paredzēts atjaunot, pievienojot ūdeni/Var uzskaitīt secīgi pēc to daļas atjaunotajā produktā ar noteikumu, ka sastāvdaļu uzskaitījumam pievieno tādu vārdkopu kā "atjaunota produkta sastāvdaļas" vai "lietošanai gatava produkta sastāvdaļas." Šajā sakarībā, ja pārtikas aprītē iesaistīts uzņēmējs sastāvdaļas uzrāda, izmantojot VII pielikuma A daļas 3. punktu, viņam jānorāda arī sastāvdaļu daudzums atbilstoši VIII pielikuma 4. punkta d) apakšpunkta noteikumam.

31. Sastāvdaļu daudzuma deklarācijai jāattiecas uz sastāvdaļām, kuras norādītas sastāvdaļu sarakstā. Ja sastāvdaļas norādītas, piemēram, kā "vistas gaļa", "piens", "olas", "banāni", sastāvdaļu daudzums jāuzrāda svaigam/veselam produktam, jo norādītajos nosaukumos nekas neliecina par to, ka tie ir apstrādāti, tātad tas nozīmē, ka tie ir izmantoti svaigā/veselā veidā. Ja norādītie sastāvdaļu nosaukumi liecina, ka sastāvdaļas ir izmantotas citā veidā, nevis svaigas vai veselas, piemēram, "vistas cepetis", "piena pulveris", "cukuroti augļi", daudzums jānorāda izmantotajam veidam.

32. Regulas VII pielikuma A daļas 1. punkts paredz, ka pievienotais ūdens un gaistošie produkti jāuzskaita secīgi pēc to svara gatavajā produktā. Tas gan neattiecas uz pievienoto ūdeni, ja tā daudzums nepārsniedz 5 % no gatavā produkta svara. Šī atkāpe neattiecas uz gaļu, gaļas izstrādājumiem, neapstrādātiem zivsaimniecības produktiem un neapstrādātiem gliemenēm.

Tomēr pievienotā ūdens daudzums, kas nepārsniedz 5 %, jāņem vērā, aprēķinot sastāvdaļu daudzumu pārtikas produktā, kam ūdens pievienots.

33. Marķējumā norādītie daudzumi apzīmē norādāmās sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas vidējo daudzumu. Ar vidējo daudzumu saprot sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu, kas iegūts, ja seko receptei un ievēro labu ražošanas praksi, pieļaujot normālas novirzes ražošanā.

5. Sastāvdaļu daudzuma deklarācijas atrašanās vieta marķējumā

34. Sastāvdaļu daudzuma deklarācija ir saskaņā ar Regulas 9. panta 1. punktu obligāti norādāmās ziņas, kas marķējumā jānorāda atbilstoši 13. panta "Obligāto ziņu noformējums" noteikumiem.

35. Regulas VIII pielikuma 3. punkta b) apakšpunkts nosaka: "Sastāvdaļas vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu apzīmējumu: (..) b) iekļauj pārtikas produkta nosaukumā vai blakus tam, vai arī sastāvdaļu uzskaitījumā saistībā ar attiecīgo sastāvdaļu vai sastāvdaļu kategoriju."

36. Attiecībā uz sastāvdaļu kategorijām, kas VII pielikuma B daļā nav iekļautas un kas tāpēc vienas pašas nevar tikt iekļautas sastāvdaļu sarakstā, šo kategoriju sastāvdaļu daudzums jānorāda pārtikas produkta nosaukumā vai uzreiz tam blakus.

37. Pārtikas produktiem, kuri pašreiz ir atbrīvoti no sastāvdaļu uzskaitījuma prasības, sastāvdaļu daudzums jānorāda vai nu pārtikas produkta nosaukumā, vai arī uzreiz tam blakus, ja vien sastāvdaļu saraksts marķējumā nav sniegts brīvprātīgi, – tādā gadījumā sastāvdaļu daudzumu var norādīt sastāvdaļu sarakstā.
